Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Puolustusministeriön pääluokka vuoden 2017 talousarvioesityksessä

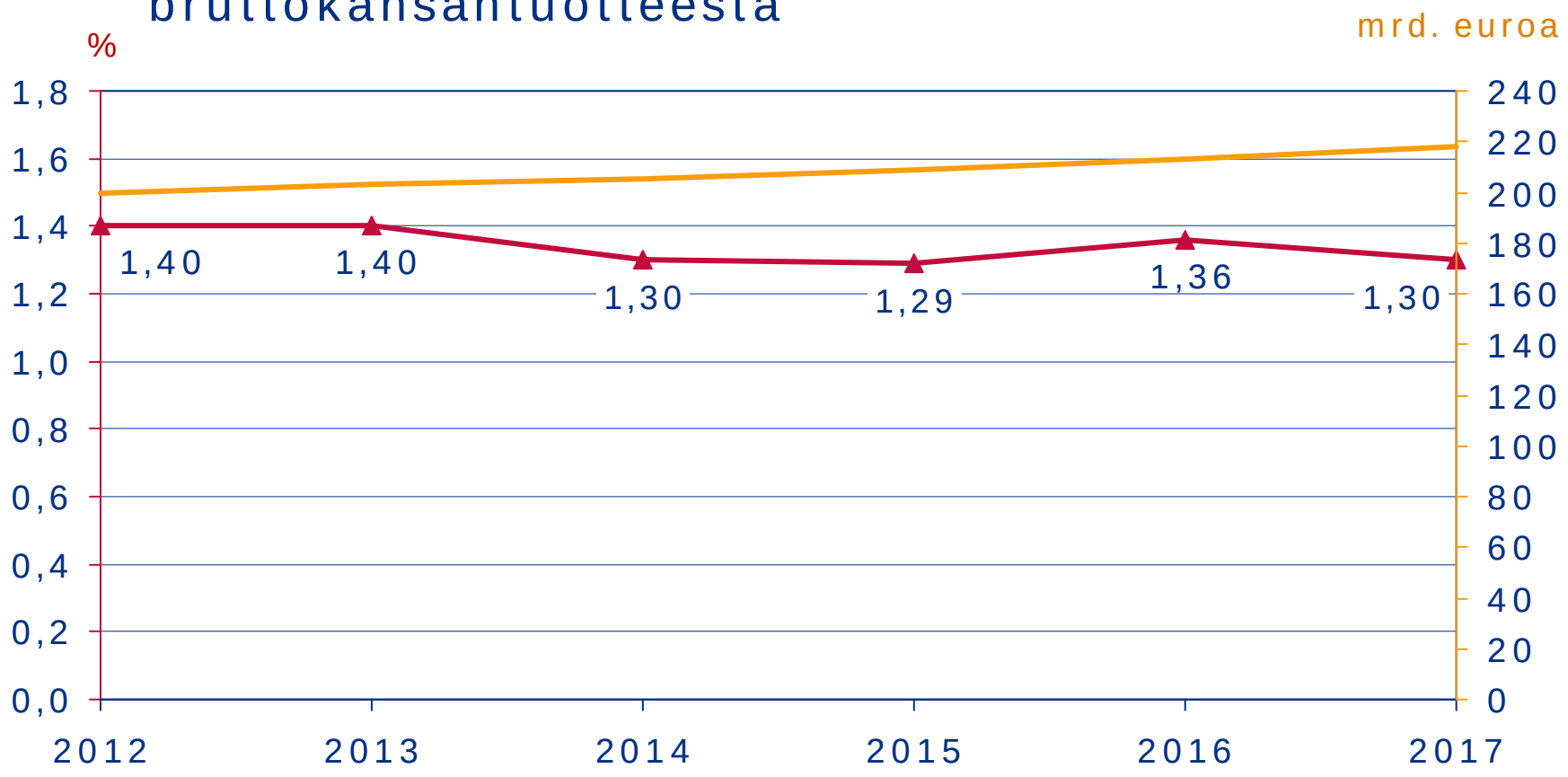
Puolustusvaliokunta 5.10.2016

PLM:n pääluokka v. 2017 talousarvioesityksessä

- Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään määrärahoja 2 824 milj. euroa. Tästä on kehykseen kuuluvia menoja 2 460 milj. euroa ja kehyksen ulkopuolisia arvonlisäveromenoja 364 milj. euroa.
- Sisältää hallitusohjelmassa mainitun määrärahalisäyksen materiaalisten suorituskykypuutteiden korjaamiseen. Lisäys kasvaa kuluvalle vuodelle myönnetystä 50 milj. eurosta 80 milj. euroon vuonna 2017.
- Toimintamenosäästöjen määrä on vastaavasti kasvamassa noin 12 milj. eurolla vuoteen 2016 verrattuna.
- Kilpailukykysopimus vähentää lisäksi hallinnonalan toimintameno-määrärahoja noin 26 milj. eurolla.
- Menojen yhteismäärä on 62 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu pääosin siitä, että vuoden 2016 talousarvio sisältää huomattavan määrän materiaalihankintojen menoja, jotka myöhennettiin vuosilta 2013–2015 vuodelle 2016, jotta rahoitus ja hankintojen toimitusajat vastaisivat paremmin toisiaan. Toimintameno-määrärahojen leikkaukset vähentävät myös osaltaan menojen yhteismäärää vuonna 2017.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

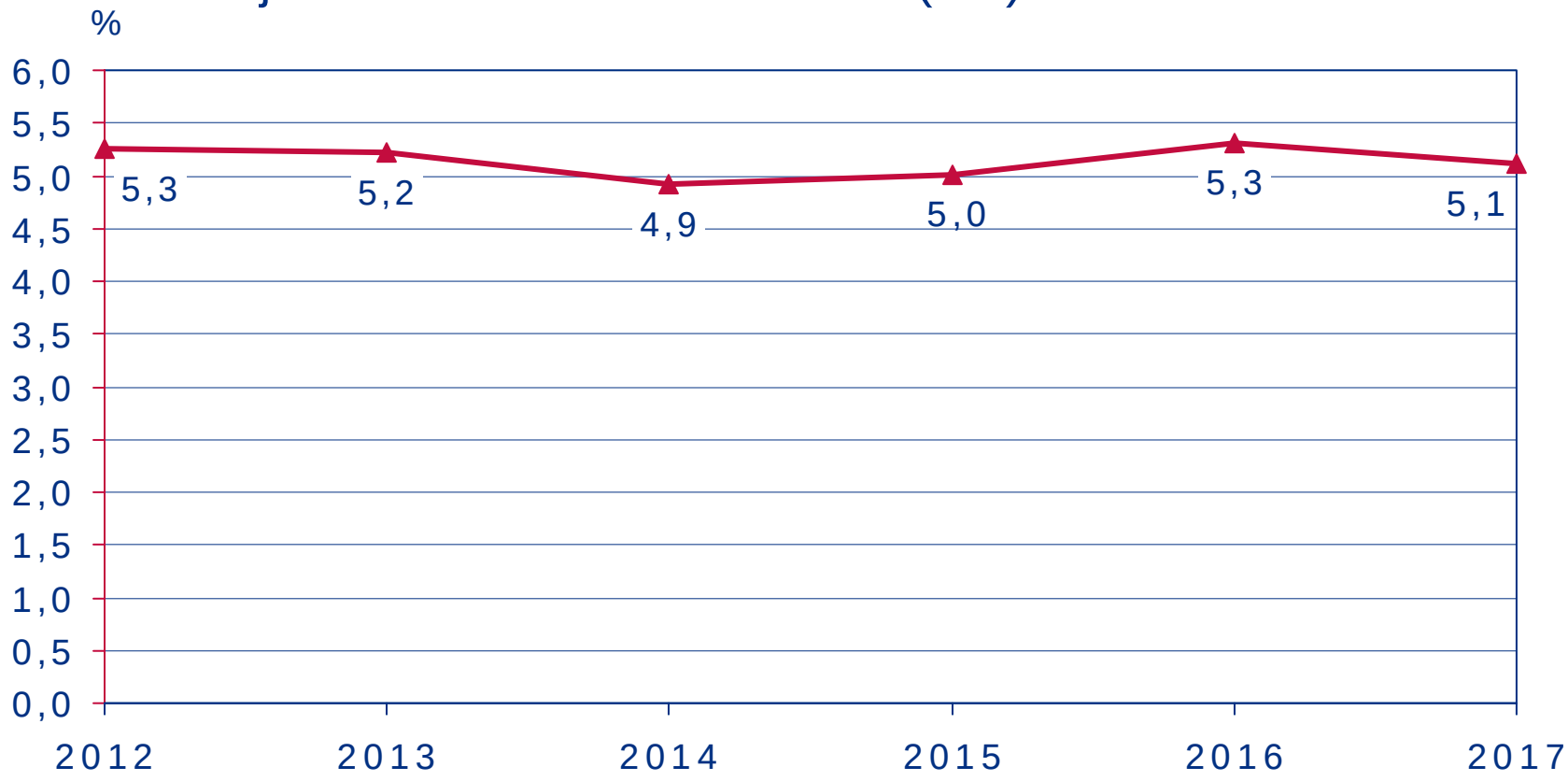
PLM:n pääluokan menojen osuus bruttokansantuotteesta

Vuoden 2016 tiedot PLM:n pääluokan menoista perustuvat varsinaiseen talousarvioon ja vuoden 2017 tiedot hallituksen talousarvioesitykseen (15.9.2016).

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

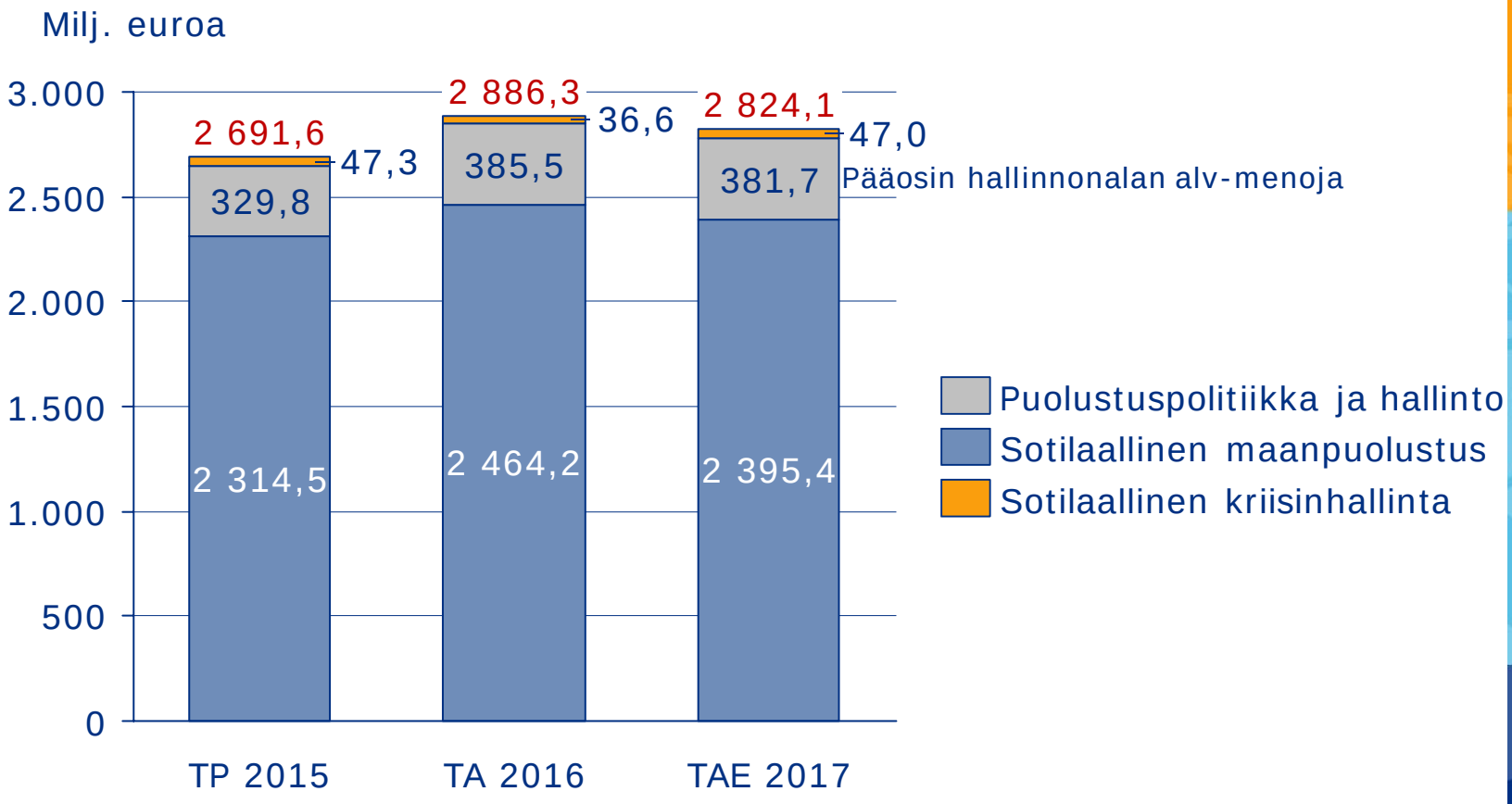
PLM:n pääluokan osuus valtion budjettitalouden menoista (%)

Vuoden 2016 tiedot PLM:n pääluokan menoista perustuvat varsinaiseen talousarvioon ja vuoden 2017 tiedot hallituksen talousarvioesitykseen (15.9.2016).

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

PLM:n hallinnonalan määrärahat

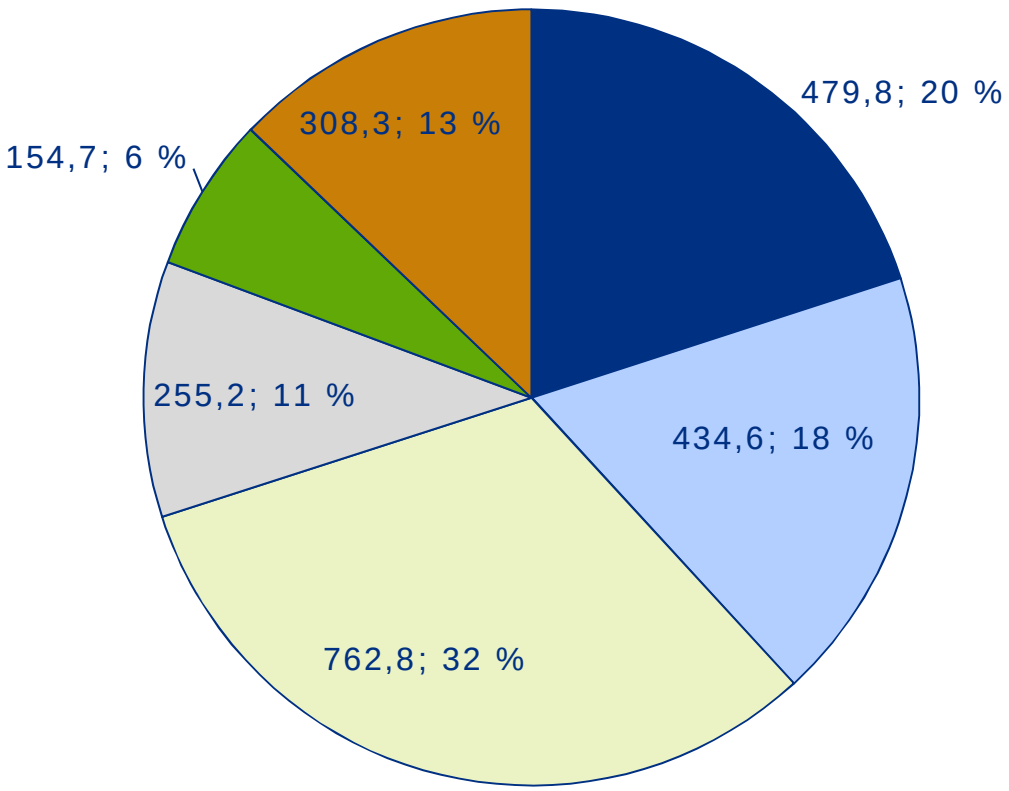
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (37,9 milj. euroa v. 2017) sisältyvät UM:n pääluokkaan.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Vuoden 2017 talousarvioesityksen mitoitusmuutokset v. 2016 verrattuna

Selite	Muutos v. 2016 verrattuna (milj. euroa)
Lisäykset v. 2016 talousarvioon verrattuna yhteensä	+50,1
- Hallitusohjelman mukainen lisäys materiaalihankintoihin	+30,0
- Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot	+10,4
- Hinta- ja kustannustasotarkistukset	+7,1
- Hawk Mk 51 -tilausvaltuuden vuosimuutos	+2,6
Vähennykset v. 2016 talousarvioon verrattuna yhteensä	-112,3
- Tilausvaltuuksien menoajoitusmuutokset	-61,4
- Kilpailukykysopimuksen vaikutukset	-26,7
- Toimintamenosäästöt (hallitusohjelmaan perustuvat menosäästöt ja palkkaliukumaleikkaukset)	-12,1
- Pansio-luokan miinalauttojen peruskorjaus (LTA I 2015)	-4,0
- VaEL-maksun väliaikainen alentaminen	-2,9
- TUVE-lisärahoituksen vähentyminen	-1,5
- Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen	-0,4
- Arvonlisäveromenot	-3,3
Muutokset v. 2016 talousarvioon verrattuna yht. (netto)	-62,2

Sotilaallisen maanpuolustuksen menot
Talousarvioesitys 2017: yht. 2 395,4 milj. euroa

- Puolustusmateriaalihankinnat (ilman alv-menoja)
- Toimintamenoihin sisältyvät materiaalin kunnossapidon ja joukkojen varustamisen menot (pl. palkat)
- Puolustusvoimien palkkausmenot
- Puolustusvoimien kiinteistömenot
- Asevelvollisten koulutus ja ylläpito (pl. palkat)
- Muut sotilaallisen maanpuolustuksen menot (pääosin puolustusvoimien toimintamenoja)

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Puolustusvoimien toimintamenosäästöt vuosina 2016–2017 (1 000 euroa)

	TA 2016	TAE 2017	Muutos
Hallitusohjelmaan perustuvat leikkaukset			
Hallintomenojen vähentämiseen perustuva yleinen toimintamenosäästö	-5 370	-10 910	-5 540
Hankinnasta maksuun -säästö (taloushallinnon tehostaminen)	-548	-909	-361
Kirjanpidon keskittäminen (taloushallinnon tehostaminen)		-180	-180
Aiempiin päätöksiin perustuvat leikkaukset			
Palkkaliukumasäästö (VN päätös palkkaliukumien rajoittamisesta 28.5.2014)	-9 216	-15 139	-5 923
Yhteensä	-15 134	-27 138	-12 004

Puolustusministeriön toimintamenoihin kohdistuvien leikkausten määrä kasvaa vastaavasti 123 000 eurolla vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Kilpailukykysopimuksesta johtuvat määrärahavähennykset

Sopimusratkaisun vaikutukset PLM:n hallinnonalan toimintamenomäärärahoihin (1 000 euroa):

Momentti	2017	2018	2019	2020
27.01.01 (Puolustusministeriön toimintamenot)				
- Lomarahojen alentaminen	-163	-163	-163	
- Työajan pidentäminen	-107	-117	-117	-117
- Työantajan eläkemaksun alentaminen	-16	-32	-65	-97
- Sairausvakuutusmaksun alentaminen	-76	-81	-84	-47
Vähennykset yhteensä	-362	-393	-429	-261
27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot), sis. myös PHRAKL:n osuuden				
- Lomarahojen alentaminen	-11 815	-11 815	-11 815	
- Työajan pidentäminen	-7 384	-8 055	-8 055	-8 055
- Työnantajan eläkemaksun alentaminen	-1 251	-2 501	-5 002	-7 503
- Sairausvakuutusmaksun alentaminen	-5 878	-6 253	-6 503	-3 627
Vähennykset yhteensä	-26 328	-28 624	-31 375	-19 185

Lomarahojen alentaminen on sovittu määräaikaiseksi vuosille 2017-2019.
Työajan pidentämisestä johtuva vähennys on ns. epäsuora eli säästö edellyttää virastolta toimenpiteitä. Muilta osin säästöt palkkausmenoissa kertyvät suoraan sopimuksessa mainituilla toimenpiteillä.

Puolustusvoimien toimintaa kuvaavia tunnuslukuja

	2012 Tot.	2013 Tot.	2014 Tot.	2015 Tot.	2016 Tav.	2017 Tav.
Koulutetut varusmiehet (lkm)	21 934	21 904	21 418	21 328	21 200	20 800
Varusmiesten maasto-vuorokaudet (lkm)	25	26	26	36	35	35
Kertausharjoituksissa koulutetut reserviläiset (lkm)	4 321	4 863	5 818	18 526	18 000	18 000
HN lentotunnit (lkm)	8 071	7 919	7 998	8 999	8 800	8 800
NH90-helikopterien lentotunnit (lkm)	1 414	1 323	1 271	1 654	1 650	1 650
Taistelualus-vuorokaudet (lkm)	1 003	1 161	1 158	1 196	1 300	1 300

Vuoden 2017 tiedot ovat hallituksen talousarvioesitykseen sisältyviä alustavia tavoitteita.

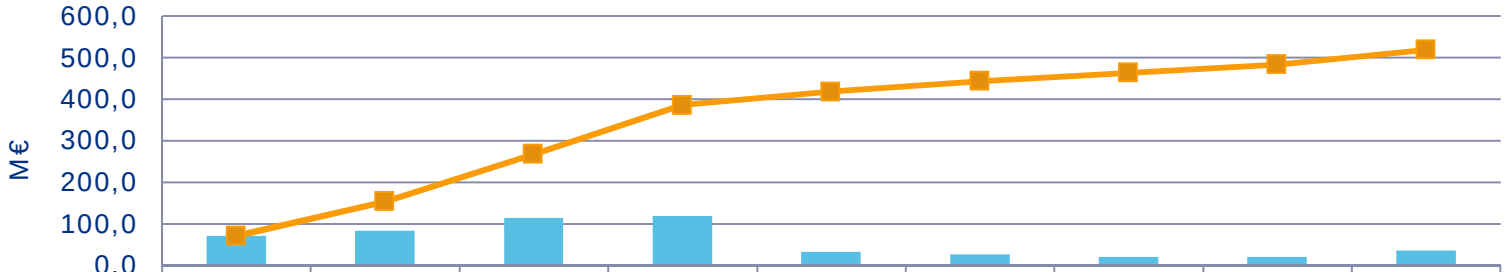
Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Puolustusvoimille esitettävät uudet tilausvaltuudet

- Puolustusvoimille esitetään kolmea uutta tilausvaltuutta:
  - Momentille 27.10.18 (Puolustusmateriaalihankinnat) esitetään 519 milj. euron tilausvaltuutta, jolla mm. jatketaan alueellisten joukkojen suorituskykyjen kehittämistä, jatketaan Hornet- ja Hawk-lentokalustojen jäljellä olevan elinkaaren turvaavia hankkeita sekä hankitaan asevelvollisten koulutuksessa tarvittavia ampumatarvikkeita ja kotimaisia tykistön ja kranaatinheittimistön ampumatarvikkeita. Tilausvaltuuden menot ajoittuvat vuosille 2017–2025 (v. 2017 menot 71 milj. euroa).
  - Momentille (Puolustusvoimien toimintamenot) esitetään 181 milj. euron tilausvaltuutta, jolla on tarkoitus hankkia muun muassa ajoneuvoja, varaosia sekä materiaalin huolto- ja ylläpitopalveluja. Tilausvaltuuden menot ajoittuvat vuosille 2017–2020 (v. 2017 menot 16 milj. euroa).
  - Momentille (Puolustusvoimien toimintamenot) esitetään 32 milj. euron tilausvaltuutta, jolla on tarkoitus hankkia ilmavoimien Vinka-koulutuksen korvaavan koulutusjärjestelmän ylläpito- ja lentokoulutus-palveluja. Tilausvaltuuden menot ajoittuvat vuosille 2017–2024 (v. 2017 menot 1,9 milj. euroa).
- Uusista tilausvaltuuksista aiheutuvat tulevan kehyskauden menot sisältyvät puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettuihin vuosien menokehyksiin.

Momentti 27.10.18
(Puolustusmateriaalihankinnat, smr 5v)

Uusi tilausvaltuus:
Puolustusvoimien materiaalinen kehittäminen 2017 (PVKEH 2017)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PVKEH 2017	71,0	83,0	114,0	118,0	32,0	26,0	20,0	20,0	35,0
PVKEH 2017 (kum.)	71,0	154,0	268,0	386,0	418,0	444,0	464,0	484,0	519,0

Suurimmat tilausvaltuuteen sisältyvät hankkeet:

- Operatiivinen tykistö v. 2017-2025 yht. 157,0 M€
- Lentokalustojen elinkaaren turvaaminen, HN vaihtolaitteet/varaosat/tukipalvelut ja rakennekorjaukset v. 2017-2020 yht. 111,4 M€
- Koulutus- ja valmiusampumatarvike v. 2017-2020 yht. 110,0 M€
- Elektroninen vaikuttaminen v. 2017-2022 yht. 73,0 M€
- Sotilastiedustelun maalittamistuen kehittäminen v. 2017-2021 yht. 32,0 M€
- Täydentävän tutkavalvonnan kehittäminen v. 2017-2020 yht. 13,0 M€
- Sotilastiedustelun tiedonhankinnan kehittäminen v. 2017-2020 yht. 10,0 M€

Momentin 27.10.18 siirtomäärärahakauden pituus

- Momentin 27.10.18 (Puolustusmateriaalihankinnat) määräraha muutetaan kolmevuotisesta siirtomäärärahasta viisivuotiseksi siirtomäärärahaksi.
- Muutoksella lisätään monivuotisten puolustusmateriaalihankkeiden rahoituksen joustavuutta ja vähennetään talousarvioon tehtäviä teknisiä muutoksia.
- Muutoksen vaikutuksia arvioidaan vaalikausien taitteessa, ja arvion perusteella päätetään jatkossa sovellettavasta siirtomäärärahakaudesta.
- Lakia valtion talousarviosta (423/1988) muutettiin 1.7.2014 lukien siten, että siirtomäärärahan enimmäiskäyttöaika voi olla valtion monivuotisissa investointihankkeissa (ml. puolustusmateriaali-hankinnat) aiemman kolmen vuoden asemesta enimmillään viisi vuotta.

SOTILAALLISEN KRIISINHALLINNAN MÄÄRÄRAHAT TAE 2017 (1 000 EUROA)

	UM	PLM	
Käyttösuunnitelmakohta	24.10.20	27.30.20	Yhteensä
Kosovon kriisinhallintajoukon menot	2 012	993	3 005
Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot	990	275	1 265
Sotilastarkkailijatoiminnan menot	-	3 355	3 355
Resolute Support-operaatio, Afganistan	4 550	4 000	8 550
EU:n taisteluosastojen menot	300	-	300
Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	4 654	5 274	9 928
Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	-	9 000	9 000
Atalanta-operaation menot	715	250	965
EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 166	320	1 486
EUTM/Malin koulutusoperaation menot	300	120	420
Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	2 350	1 150	3 500
Irakin koulutusoperaation menot	7 650	11 000	18 650
Libanonin operaation menot (UNIFIL)*	11 332	10 460	21 792
EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	1 422	480	1 902
Varalla	417	316	733
Yhteensä	37 858	46 993	84 851

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

*) Libanonin UNIFIL-operaation laajentamisesta aiheutuvat lisämenot otetaan huomioon talousarvioesityksen täydennyksessä.

Momentti 27.10.50 (Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen)

TP 2015	TA 2016	TAE 2017
1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
2 028	2 029	1 625

- Momentilta on vähennetty vuoden 2016 talousarvioon sisältynyt eduskunnan tekemä kertalisäys 400 000 euroa sekä hallitusohjelman mukainen järjestötukien vuoden 2017 lisäsäästöosuus 4 000 euroa.

- Em. vähennys tulee kohdistumaan pääosin puolustusministeriön suurimmalle avustuksen saajalle (Maanpuolustuskoulutusyhdistys) myönnettävään valtionavustukseen.

- Puolustusministeriö vastusti momentille tehtävää vähennystä ja katsoi, että momentin määräraha tulee säilyttää vuoden 2016 talousarvion tasolla eduskunnan tahdon mukaisesti.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence